

NOTAT

Til Folketingets Kulturudvalg

Kulturministerens talepapir vedr. kulturdelen af rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 26.-27. november 2009

Tak fru formand!

Dagsordenen for det kommende rådsmøde har for så vidt angår kulturdelen 4 punkter.

Jeg skal for god ordens skyld oplyse, at dagsordenspunkt 7 om forslaget til Rådets afgørelse om et europæisk år for frivilligt arbejde er indenrigs- og socialministerens sag. Indenrigs- og socialministeren orienterer Socialudvalget om sagen i overensstemmelse med sædvanlig praksis.

Alle dagsordenspunkter er til orientering. Jeg vil gerne nævne to af punkterne.

For det første dagsordenspunkt 9 om digitalisering af kulturelt indhold, som formandskabet ønsker en politisk drøftelse af.

Der er ikke lagt op til formelle konklusioner på drøftelsen, men alligevel er der tale om en vigtig sag.

Kommissionen udsendte sidst i august sin meddelelse Europeana – næste skridt. Heri opridser Kommissionen de udfordringer som Europeana – og i det hele taget vores indsats for at gøre vores fælleseuropæiske kulturarv digitalt tilgængelig – står overfor.

Ingen kan være i tvivl om, hvor vigtig den indsats er. Hvis idéen om Europas kulturelle arv skal give mening for de opvoksende generationer – så skal den arv være digitalt tilgængelig.

Kommissionens meddelelse er samtidig i høj grad tænkt som optakt til den brede offentlige høring om Europeanas fremtid og udfordringer, som Kommissionen samtidig satte i gang. Høringen har svarfrist den 15. november, og mit gæt er, at en bred vifte af både institutioner og organisationer vil deltage. Det vil give et godt udgangspunkt for videre drøftelser fremover, selv om vi ikke nødvendigvis når så langt her i november.

I forhold til de udfordringer, som Kommissionen peger på, vil jeg i øvrigt godt fremhæve, at vi i Danmark er rigtig godt med. Eksempelvis har vi allerede i vidt omfang håndteret det ellers vanskelige problem med såkaldt "forældreløse værker", hvor man ikke – eller kun meget vanskeligt – kan finde ophavsretsindehaveren.

Vi gennemførte allerede sidste år en bestemmelse om generel aftalelicens i ophavsretsloven. Det betyder, at der fremover kan indgås aftaler med godkendte forvaltningsorganisationer, der dækker brugen af forældreløse værker, hvor det ellers ville være umuligt at finde frem til rettighedshaverne.

Jeg forventer, at der på rådsmødet vil komme nyttige bidrag til Kommissionens videre overvejelser om Europeanas fremtid og digitalisering af kulturelt indhold.

Dernæst vil jeg kort nævne dagsordenspunkt 6 om fremme af en kreativ generation, som bl.a. følger op året for kreativitet og innovation.

Det svenske formandskab har ønsket at sætte fokus på, hvor vigtigt det er for Europa, at vore børn og unge får stimuleret deres kreativitet og innovationsevne. Kulturen spiller i den forbindelse en væsentlig rolle, og formandskabet har derfor lagt op til at få indkredset indsatsområder, der yderligere skal bidrage til at sikre børn og unge adgang til kultur. Jeg finder det meget positivt, at alle lande forventes at bakke op om forslaget, som falder i god tråd med den brede danske indsats på børnekulturområdet.

For god ordens skyld vil jeg gerne ganske kort orientere om TV 2-sagskomplekset. Som det er bekendt, annullerede Retten i Første Instans i oktober sidste år Kommissionens beslutning om statsstøtte til TV 2 i perioden 1995-2002.

Som en udløber af denne dom har Retten i september i år givet os medhold i, at de udestående sager om rekapitalisering af TV 2 var blevet, som det hedder, genstandsløse. De er altså bortfaldet.

Kommissionen har i marts i år genåbnet statsstøttesagen. Det er uvist, hvornår Kommissionen træffer en ny afgørelse.

Tilbage er der nu den sag, som Viasat har rejst mod Kommissionen for at have godkendt redningsstøtten til TV 2 i august sidste år. Folketingets Europaudvalg er skriftligt orienteret om denne sag i sidste måned. Vi har ikke modtaget dokumenter i sagen – den må nu gå sin gang.

Som bekendt er TV 2's forretningsmodel ikke holdbar på sigt, hvorfor regeringen i samarbejde med mediaaftalekredsen har udarbejdet en omstrukturingsplan for selskabet, der for tiden behandles i Kommissionen.

Hvis udvalget er indforstået med det, vil jeg til slut – som ved tidligere samråd – også benytte mig af lejligheden til kort at berøre UNESCO og Norden.

Mht. UNESCO vil jeg allerførst nævne, at Danmark ved UNESCO's Generalkonference i oktober blev valgt ind i UNESCO's Styrelsesråd. Det giver en ny mulighed for at få indflydelse på det overordnede arbejde i UNESCO.

Danmark var også repræsenteret i Kulturkommissionens sessioner på generalkonferencen. Hovedvægten i de danske indlæg blev lagt på at tilkendegive Danmarks påskønnelse af den mærkbare opstramning af UNESCO's bestræbelser på at prioritere organisationens indsats på kulturområdet på færre og mere gennemslagskraftige projekter.

Samtidig opfordrede Danmark i indlæggene til, at UNESCO i lyset af de knappe ressourcer for nuværende holder sig fra at introducere nye juridiske instrumenter, men i stedet koncentrerer kræfterne om at implementere og følge op på de allerede eksisterende konventioner.

Og netop i forhold til UNESCO's konventioner på kulturområdet er der også i år sket en del.

For det første arbejdes der i UNESCO-regi på at følge op på konventionen om kulturel mangfoldighed. Konventionens parter har på møde i partskonferencen i Paris i juni

måned godkendt retningslinjerne for opfølgning på en række af konventionens bestemmelser. Arbejdet med at udarbejde retningslinjer fortsætter i det mellemstatslige udvalg i det kommende år.

Som led i arbejdet med at følge op på konventionen, har UNESCO oprettet en frivillig international fond, som især skal støtte økonomisk op om initiativer i udviklingslandene. I lyset af det fremadskridende opfølgingsarbejde har jeg for nylig besluttet, at Kulturministeriet nu kan indbetale 200.000 kr. til fonden.

For det andet er Kulturministeriet med hensyn til UNESCO's UNIDROIT-konvention i gang med at udarbejde et lovforslag, som indeholder en dansk ratifikation af konventionen med heraf følgende ændringer af dansk lovgivning. Vi påregner at sende et udkast til lovforslag i høring i denne måned.

For det tredje er jeg meget glad for at kunne fortælle, at Danmark nu har ratificeret UNESCO's konvention om den immaterielle kulturarv – det vil sige den kulturarv, som først og fremmest er folketraditions-, ritual- og overleveringsbundet. Et eksempel fra vores hjemlige verden er den danske foreningskultur.

Ratifikationen træder i kraft den 1. februar næste år, da ikrafttrædelsen først kan ske 3 måneder efter, at regeringens beslutning er meddelt UNESCO. Det er vigtigt, at vi også har øje for den immaterielle kulturarv. Ikke mindst er Danmarks ratifikation et positivt signal til stater, som ikke har en lige så høj grad af opmærksomhed på sin immaterielle kulturarv, og hvor forskning, bevaring og formidling af denne kulturarv ikke er højt prioriteret.

Endelig i forhold til det fællesnordiske kultursamarbejde vil jeg gerne se fremad – til vores formandskab i Nordisk Ministerråd i 2010.

Vores formandskabsprogram på kulturområdet blev uddelt til de øvrige delegationer på Ministerrådsmødet den 29. oktober i Stockholm. Programmet blev ligeledes uddelt til Nordisk Råds Kulturudvalg på Samrådsmødet samme dag.

Det blev vel modtaget, og jeg mener der er lagt op til et godt samarbejde med Nordisk Råds Kulturudvalg og med mine kolleger i Ministerrådet i forhold til gennemførelsen af vores program i 2010.

I Kulturministeriet er vi glade for de overordnede prioriteringer i det danske formandskabsprogram – dvs. globaliseringsstrategien, klima/miljøudfordringen, samarbejdet med Vestnorden og Arktisk Råd samt Norden som bæredygtig region.

Programmet ligger klart i trykt form og vil blive sendt over til udvalget. Jeg vil derfor kun ganske kort opsummere de tre fokusområder, vi vil arbejde under det danske formandskab:

For det første har vi fra Danmarks side fokus på den konkrete arbejdsopgave med at lede arbejdet i Nordisk Ministerråd for Kultur. Det betyder i den kommende periode et fokus på at følge op og evaluere på kulturreformen og udarbejdelsen af en handlingsplan for kultursamarbejdet i den kommende treårs periode.

For det andet har vi fokus på at videreføre Ministerrådets samlede arbejde med globalisering, og vi har enkelte konkrete initiativer i den sammenhæng, som vi gerne vil fremme. Bl.a. synes vi, at vi i Norden skal blive bedre til at udnytte, at vi ude i verden sammen syner af mere, end vi gør hver for sig.

Som et sidste og tredje punkt vil vi gerne sætte et nyt tema på den nordiske kulturdagsorden. Det drejer sig om temaet om kultur og klima i forlængelse af det store klimatopmøde i København i næste måned.

Det er et lidt afsøgende tema, hvor vi gerne ser, at de nordiske lande i fællesskab udvikler en dagsorden. Men hovedbudskabet er, at klima ikke kun handler om natur og teknik, men også om menneskers forståelse af udfordringen i at ændre vores måder at leve og handle på. Her mener vi, at kulturen har en rolle.

Det var i meget korte træk det danske formandskabsprogram.